

Ministerului Energiei

Agenției Proprietății Publice

Guvernului Republicii Moldova

Copie: Secretariatului Comunității Energetice

## **APEL PUBLIC**

### **cu privire la organizarea concursului pentru selectarea membrilor Consiliului de Observatori și Consiliului de Administrație al SA „Moldovagaz”**

19 aprilie 2024

În anul curent expiră mandatele unor membri ai organelor de conducere ale SA „Moldovagaz”, desemnați de Republica Moldova, și anume:

- în luna iunie 2024 expiră mandatul a 4 membri ai Consiliului de Administrație (organ colegial executiv) al SA „Moldovagaz”;
- în luna iulie 2024 expiră mandatul membrilor Consiliului de Observatori (organ colegial de supraveghere, subordonat Adunării Generale a Acționarilor).

Potrivit art. 44 din Statutul SA „Moldovagaz”, Consiliul de Observatori este ales de Adunarea Generală a Acționarilor și este compus din 6 persoane, dintre care 2 persoane sunt desemnate de Ministerul de ramură al Republicii Moldova (Ministerul Energiei). În conformitate cu prevederile art. 47 din Statut, Consiliul de Administrație este numit de către Consiliul de Observatori, pe un termen de 3 ani, într-o componență de 9 persoane, dintre care 4 persoane (inclusiv Președintele Consiliului de Administrație) sunt numite la propunerea Ministerului de ramură al Republicii Moldova.

În acest context evidențiem următoarele aspecte relevante:

1. Prin Hotărârea Guvernului nr. 911/2022 a fost aprobată *Strategia cu privire la administrarea proprietății de stat în domeniul întreprinderilor de stat și societăților comerciale cu capital integral sau majoritar de stat pentru anii 2023-2030 (în continuare - Strategie)*, în vederea îndeplinirii angajamentelor Republicii Moldova în raport cu partenerii de dezvoltare. În particular, Memorandumul

privind politicile economice și financiare din noiembrie 2023 (în continuare - Memorandum), încheiat cu Fondul Monetar Internațional (FMI), prevede angajamentul de a fortifica guvernanta în domeniul întreprinderilor de stat, iar Comisia Europeană a condiționat începerea negocierilor de preaderare la UE cu reforma amplă a întreprinderilor de stat.

Obiectivul 3.1.1. al Strategiei prevede eficientizarea procesului de selectare a membrilor consiliilor de supraveghere și organelor executive, astfel încât să fie asigurate cele mai înalte rigori de transparență, profesionalism și integritate.

2. Potrivit angajamentelor asumate față de FMI în cadrul Memorandumului (secțiunea D, pct. 27), Republica Moldova va promova procesul de selecție a membrilor consiliilor de supraveghere a întreprinderilor de stat, inclusiv prin includerea de membri independenți în componența acestuia.
3. În conformitate cu prevederile pct. 2 al *Regulamentului privind selectarea candidaților pentru funcția de membru al consiliului întreprinderilor de stat și societăților comerciale cu capital integral/majoritar de stat și condițiile de remunerare a acestora, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 209/2023 (în continuare - Regulament)*, selectarea candidaților din cadrul ministerelor și autorităților administrative centrale care acționează în calitate de acționar, pentru funcția de membru al consiliului companiilor de stat în vederea promovării lor în componența organului de conducere, se efectuează de către o comisie instituită la nivelul fiecărei autorități publice în baza unor reglementări proprii, potrivit criteriilor stabilite la pct. 25 al Regulamentului<sup>1</sup>. Totodată, pct. 3 al Regulamentului prevede că selectarea candidaților independenți la funcția de membru al consiliului companiilor de stat se efectuează prin concurs, organizat de entitatea care acționează în calitate de acționar. Având în vedere că Statutul SA „Moldovagaz” prevede expres că Ministerul de ramură delegă reprezentanții Republicii Moldova în organele de conducere ale societății, concursul trebuie organizat de Ministerul Energiei, care dispune de capacități și personal calificat pentru evaluarea candidaților care vor reprezenta Republica Moldova în Consiliul de Observatori și Consiliul de Administrație al SA „Moldovagaz”.

---

<sup>1</sup> În mod similar, selectarea membrilor organului executiv al ÎS „Moldelectrica” urmează a fi înfăptuită prin concurs, după cum este prevăzut la pct. 8 din proiectul Regulamentului privind selectarea și numirea membrilor Consiliului de Administrație al ÎS „Moldelectrica”, ce urmează a fi aprobat prin ordinul Ministrului Energiei. Potrivit pct. 8 din proiectul Regulamentului în cauză, Comisia de selectare va include și un reprezentant al societății civile. Suplimentar menționăm că pe 26.03.2024 Secretariatul Comunității Energetice la fel a expediat propuneri cu referință la proiectul Regulamentului numit.

Menționăm, de asemenea, că potrivit pct. 10 subpct. 4) din Regulament, **în componența Comisiei de selectare se include un reprezentant al societății civile**, selectat de către autoritatea care organizează concursul în baza propunerilor asociațiilor societății civile.

La fel, este de menționat faptul că, potrivit pct. 6 din Regulament, Comisia de selectare va publica anunțul privind selecția candidaților cu cel puțin 20 de zile înainte de data limită de depunere a cererii de participare la concurs. Totodată, pct. 26 din Regulament prevede că evaluarea candidaților se realizează în termen de cel mult 20 zile lucrătoare de la data limită de depunere a dosarelor. Prin urmare, ținând cont de faptul că mandatele membrilor desemnați de Republica Moldova în Consiliul de Observatori și Consiliul de Administrație al SA „Moldovagaz” vor expira în curând, precum și în vederea evitării unui eventual blocaj în administrarea întreprinderii din cauza expirării mandatelor organelor de conducere, este necesară demararea în cel mai scurt timp a procesului de selectare a noilor membri ai organelor de conducere ale SA „Moldovagaz” ce vor fi desemnați de Republica Moldova.

4. Merită reținut, de asemenea, că potrivit pct. 3 din *Regulamentul cu privire la reprezentarea statului în societățile comerciale, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 1053/2010*, reprezentarea statului în societățile comerciale cu cotă de participare a statului se realizează prin: a) desemnarea unei persoane în calitate de reprezentant al statului, și b) **alegerea unor persoane în calitate de membri ai consiliului**, în baza propunerii conducătorului autorității abilitate. Pentru desemnare în calitate de reprezentant al statului sunt selectați doar funcționari publici ai autorității abilitate, cu o vechime în serviciul public de cel puțin 3 ani, potrivit pct. 8 și pct. 12 din HG 1053/2010. Prin urmare, se constată că doar un singur membru al Consiliului de Observatori al SA „Moldovagaz”, desemnat de Ministerul Energiei, urmează a fi selectat prin procedură de alegere.
5. Selectarea prin concurs a membrilor organelor de conducere ale întreprinderilor de stat și a societăților comerciale cu capital public este prevăzută și de Hotărârea Guvernului nr. 902/2017 *cu privire la organizarea și funcționarea Agenției Proprietății Publice*. Relevante sunt prevederile pct. 9, subpct. 5) lit. m) potrivit cărora, în contextul funcției de administrare corporativă a întreprinderilor de stat și a societăților comerciale cu capital public, Agenția asigură **„selectarea, prin concurs**, de consiliul societății și promovarea în cadrul

adunării generale a acționarilor/consiliului societății a candidaturii conducătorului societății comerciale cu cota statului în capitalul social”.

Având în vedere prevederile actelor normative menționate, precum și angajamentele asumate de Republica Moldova în raport cu partenerii de dezvoltare, **solicităm respectuos inițierea concursurilor publice pentru selectarea membrilor reprezentanți ai Republicii Moldova în organele de conducere ale SA „Moldovagaz”** (Consiliul de Observatori și Consiliul de Administrație).

De asemenea, în vederea asigurării transparenței procesului de selectare, considerăm oportună includerea în comisia de concurs a unui reprezentant al societății civile, care deține expertiză relevantă în domeniul guvernanței corporative și gestiunii economico-financiare a întreprinderilor, inclusiv în domeniul administrării complexului de gaze naturale.

Semnături:

Comunitatea WatchDog.MD

Centrul Analitic Independent Expert-Grup

Institutul pentru Politici și Reforme Europene (IPRE)